Den 29. marts 2017 blev i sag nr. 89806:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Lloyd's
v/First Marine A/S
Nytorv 3
1450 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Nu afdøde forsikringstager havde ulykkesforsikring i Lloyd's v/First Marine A/S. Boet efter forsikringstageren, v/forsikringstagerens enke, klager over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning i anledning af et ulykkestilfælde den 7/9 2013, hvor forsikringstageren afgik ved døden.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at ulykken blev fremkaldt ved grov uagtsomhed fra afdødes side. Selskabet har anført, at der endvidere foreligger selvforskyldt beruselse.

Det fremgår af sagen, at nu afdøde forsikringstager den 7/9 2013 var gæst til et koncertarrangement på et søfort. Kort efter kl. 21.30 faldt han og en kammerat ned fra en skrænt ved toppen af en kasematbygning. Forsikringstageren afgik ved døden, mens kammeraten overlevede. En retskemisk måling af alkoholkoncentrationen i forsikringstagerens blod efter ulykken viste en alkoholpromille på 2,19.

Klageren har i et bilag til klageskemaet af 4/9 2016 til nævnet bl.a. anført:

> "Uenigheden med forsikringsselskabet består i hvorvidt forulykkede har udvist en sådan grov uagtsomhed som omhandlet i forsikringsbetingelserne § 3.6, at der ikke ydes erstatning som følge af forsikringsbegivenheden. Begge parter er enige i at forulykkede var al-

koholpåvirket på ulykkestidspunktet, men at spiritusindtagelse ikke antages som hovedårsag til ulykken.
…
Forulykkede og en kammerat faldt ned fra … fort i ... De nærmere omstændigheder omkring selve faldet er ukendte da kammeraten intet kan huske fra selve ulykken og der var ingen direkte vidner til ulykken. Kammeraten overlevede ulykken og har fået tilkendt erstatning fra ulykkesforsikring. Der findes ingen beviser for at afdøde har udvist grov uagtsomhed ved ulykken og ingen beviser for at afdøde og hans kammerat har udvist ulig grad af agtsomhed.

Politiets rapport indeholder forklaringer fra involverede parter og danner grundlag for forsikringsselskabets vurdering af ulykken. Ved gennemgang af politiets rapport er det min opfattelse at afdøde udelukkende har ageret som forventeligt og almindelig inden for rammerne af arrangementet. Han var til koncert og opholdt sig på et sted på fortet med almindelig adgang for publikum."

Selskabets advokat har i brev af 4/11 2016 til nævnet bl.a. henvist til passager fra politiets afhøringsrapporter, den kriminaltekniske erklæring om gerningsstedet og den retskemisk erklæring vedrørende afdødes alkoholpromille. Selskabets advokat har i brevet videre anført:

"Anbringender
Til støtte for, at klagen ikke tages til følge, gør indklagede følgende gældende:

Det er ganske vist uafklaret, hvad der helt præcist er årsag til dødsfaldet, men det ligger fast, at afdøde umiddelbart inden befandt sig i en betonfordybning, der i konstruktionsmæssig henseende var afskærmet i forhold til toppen af den bygning og skrænt, nedenfor hvilken afdøde blev fundet. Det ligger også fast, at afdøde forlod betonfordybningen og må have valgt at gå op på toppen af bygningen i umiddelbar nærhed af skrænten, der ikke var afskærmet og hældte 40 grader mod havet godt 12 meter længere nede. Det var mørkt, da afdøde forlod betonfordybningen. Hverken toppen af bygningen, arealerne mellem på den ene side kanterne af betonfordybningen og på den anden side kanterne af skrænten eller skrænten mod havet var oplyst, men henlå i mørke, hvilket var umiddelbart til at erkende.

Afdøde var eller burde være bekendt med forholdene på koncertstedet. Afdøde havde således opholdt sig og færdedes på koncertstedet i dagslys og havde ved selvsyn konstateret eller kunnet konstatere, hvorledes forholdene var på stedet, herunder på og omkring toppen af førnævnte bygning, hvorfra afdøde må formodes at være faldet ned. Derudover var afhørte ved flere lejligheder blevet advaret imod at færdes nær volde og de meget stejle skrænter på koncertstedet.

Det ligger endvidere fast, at afdøde i løbet af dagen og aftenen havde indtaget betydelige mængder alkohol og var beruset i en sådan grad, at hans alkoholpromille var på mindst 2,19, da han kom til skade og umiddelbart derefter afgik ved døden.

Det krævede en bevidst handling fra afdødes side at komme op fra fordybningen og op til toppen af bygningen og den uafskærmede skrænt, fra hvilken afdøde må formodes at være gledet/faldet ned på stensætningen godt 12 meter længere nede. Afdøde var således henvist til enten at benytte en støbt trappe eller at forcere betonfordybningens indre mur-

værk, der dog er af en vis højde, for at komme op til stien eller arealerne over den uafskærmede skrænt. Afdødes valg om at forlade betonfordybningen og begive sig op på arealerne på toppen af bygningen skete endvidere med kendskab til forholdene på stedet, med viden om, at stedet henlå i mørke og med en alkoholpromille på ikke mindre end 2,19.

Det er under disse omstændigheder godtgjort udover enhver rimelig tvivl, at dødsfaldet er fremkaldt ved grov uagtsomhed fra afdødes side.

Endvidere foreligger der henset til alkoholpromillens betydelige størrelse utvivlsomt selvforskyldt beruselse.

Til yderligere støtte for påstanden om, at klagen ikke tages til følge, henvises der til følgende domstolsafgørelser og kendelser fra Ankenævnet for Forsikring, der også vedlægges:

- UfR1999.1706H
- UfR1979.532/3H
- FED2003.2521Ø
- Dom af 17. maj 2016 fra Retten i Kolding, herunder kendelser nr. 86.176 og 86.177 fra Ankenævnet for Forsikring
- Kendelse nr. 60.146 fra Ankenævnet for Forsikring
- Kendelse nr. 34.333 fra Ankenævnet for Forsikring

Sagerne omhandler alle personskader forårsaget under omstændigheder, som er sammenlignelige med omstændighederne i denne sag. I alle sager afvistes sikredes krav på erstatning fra en ulykkesforsikring grundet grov uagtsomhed og/eller selvforskyldt beruselse."

Klageren har i brev af 29/11 2016 til nævnet bl.a. anført:

"At indklagede selskabs konklusion om 'grov uagtsomhed' er draget på baggrund af en på afgørende punkter fejlagtig opfattelse af stedets udformning, vil jeg gøre rede for i det følgende.

…

Som hjælp til korrekt forståelse af området omkring ulykkesstedet og den indbyrdes placering af fortets forskellige dele vedlægges luftfotos af området (bilag …). Disse fotos er tidligere sendt til indklagede forsikringsselskab …, men er her – med ønsket om størst mulig klarhed – tilføjet farvemarkeringer, som jeg herefter løbende vil henvise til.

…

Nærmere om ulykkesstedets udformning

Den udpegede betonfordybning er – jf. den blå markering på førnævnte luftfoto – et mindre område, som er nedsænket i og omkranset af det flade areal, der udgør fortets højeste niveau. Denne plane flade, angivet på luftfotoet med rød, består jf. ovennævnte gerningsstedsbeskrivelse af en blanding af græstæppe og betonunderlag. Dette areal er på havsiden afgrænset af 'en umarkeret kant mod en græs- og cementskrænt med en kraftig hældning ...' – på luftfotoet optegnet med gul. I retningen ind mod fortets havn afgrænses betonfordybningen (blå) af et rækværk, som ses markeret med hvid. Endvidere er markeret den betontrappe, der henvises til, således at pilen angiver trappens nedadgående retning.

Hermed et citat fra brevets … 'Anbringender', hvori jeg har understreget et problematisk udsagn:

> *'... det ligger fast, at afdøde umiddelbart inden [dødsfaldet] befandt sig i en betonfordybning, der i konstruktionsmæssig henseende var afskærmet i forhold til toppen af den bygning og skrænt, nedenfor hvilken afdøde blev fundet.'*

Det anførte er ikke korrekt. Afdøde befandt sig – i øvrigt sammen med flere andre – netop oppe ved fortets højeste punkt. Betonfordybningen på foto nr. 17 [i politiets fotomappe] er 'i konstruktionsmæssig henseende' en del af toppen af bygningen og kan ikke beskrives som 'afskærmet i forhold til toppen'.

Citat fra s. … fortsat:

> *'Det ligger også fast, at afdøde forlod betonfordybningen og må have valgt at gå op på toppen af bygningen i umiddelbar nærhed af skrænten, der ikke var afskærmet ...'*

Det er, jf. markeringer på luftfoto, ikke muligt at forlade betonfordybningen uden at 'gå op på toppen af bygningen' som i sig selv er 'i umiddelbar nærhed af skrænten'. Der findes ingen trin, stier eller andre veje, som fører fra betonfordybningen til fortets øvrige, lavereliggende områder udenom arealet markeret i rødt.

Videre citat, s. …:

> *'Det krævede en bevidst handling fra afdødes side at komme op fra fordybningen og op til toppen af bygningen og den uafskærmede skrænt, fra hvilken afdøde må formodes at være gledet/faldet ... Afdøde var således henvist til enten at benytte en støbt trappe eller at forcere betonfordybningens indre murværk, der dog er af en vis højde, for at komme op til stien eller arealerne over den uafskærmede skrænt.'*

Jeg må igen understrege, at det udelukkende er muligt at forlade betonfordybningen og komme væk fra området og ned til de indre dele af fortet ved at krydse både beton og græs på toppen af bygningen (jf. politifoto nr. 17) og derefter gå ned ad den støbte trappe (foto nr. 15 og 16), og videre ned til plateauet (foto nr. 12). Som det tydeligt fremgår af luftfotoet, er den støbte betontrappe til og fra fortets top ikke direkte forbundet med betonfordybningen, men udgår i stedet fra det nordlige hjørne af det med rødt markerede flade areal, hvorfra den fører nedad i nordlig retning.

At afdøde således bevægede sig fra betonfordybningen til det højst beliggende areal kan ikke i sig selv anses som uforsvarligt, da eneste vej ned fra stedet er via dette område. Dermed er der ikke tale om, at afdøde forlod betonfordybningen for skødesløst at begive sig højere op på fortet end nødvendigt for at komme ned derfra.

Yderligere om ophold ved ulykkesstedet

Endvidere vil jeg minde om, at alle de nævnte områder var åbne og frit tilgængelige for publikum under hele arrangementet. Både områderne vist på foto nr. 12-16 og foto nr. 17 var og forblev uafspærrede. Som det kan ses af de her vedlagte (og tidligere fremsendte) pressefotos (se bilag …), blev disse og øvrige højtliggende dele af fortet flittigt benyttet af arrangementets gæster i løbet af dagen og aftenen – akkurat som det ansvarshavende sikkerhedsfirma … i sit forarbejde havde forudset. Her kan henvises til 'Omsorgs- og Sikkerhedsvurdering del 1: Risikovurdering' udarbejdet af [sikkerhedsfirma], s. 20 …

…
Dermed er der iflg. arrangøren ikke noget unaturligt, uventet eller uagtsomt i at opholde sig i det nævnte område.
…
Det på s. … anførte – *'... Derudover var afhørte [sic] ved flere lejligheder blevet advaret imod at færdes nær volde og de meget stejle skrænter på koncertstedet'* – er dermed ikke underbygget, da det forbliver uklart, hvilke og hvor mange af vidneudsagnene, der vitterligt drejer sig om afdøde.
…
Hertil minder jeg om, at alle parter jf. forudgående korrespondance – herunder indklagede forsikringsselskabs brev af 27.10.2014 – er enige om, at afdøde var alkoholpåvirket på ulykkestidspunktet, men at dette forhold ikke i sig selv var årsag til ulykken. Citat fra nævnte brev dateret 27.10.2014 (mine understregninger):

> *'Dette (at afdøde var spirituspåvirket) i sig selv gør ikke at ovennævnte undtagelsesbestemmelse finder anvendelse, da det jfr Forsikringsaftalelovens § 20 er en forudsætning, at spiritusindtagelsen er hovedårsagen til uheldet og dette er der ikke belæg for at antage.'*

Afsluttende kommentar
Som det i brevet angives på s. … er det fortsat uafklaret, hvad der helt præcist var årsag til ulykken. Men det bør herefter stå klart, at afdøde ikke på uforsvarlig vis forcerede hverken murværk, trapper eller andet for derved 'forsætligt' eller i 'grov uagtsomhed' at få adgang til højere beliggende eller farligere steder på fortet, end hvad der var naturligt og nødvendigt for overhovedet at kunne forlade betonfordybningen.

Ligeledes står det klart, at afdøde ikke – hverken ved at indtage alkohol eller ved at tage ophold i betonfordybningen, på uheldsstedet eller forskellige andre steder højt og lavt på fortet – handlede anderledes end mange af arrangementets andre 1200 gæster. Afdødes opførsel kan ej heller kaldes unaturlig eller uforudsigelig, det ansvarshavende sikkerhedsfirmas overvejelser taget i betragtning.

Man kan (og bør – jf. forudgående korrespondance, herunder mit brev af 29.09.2014, samt pressens kritiske gennemgang af sagen) undre sig over, hvorfor fortets højeste punkt, inkl. betonfordybningen, forblev frit tilgængelige for publikum efter mørkets frembrud, når den omfattende risikovurdering både forudså, at 'fald ud over kanten på fortet' (s. 17) med et vurderet muligt omfang af 'enkelt dødsfald' var 'tænkeligt' og dermed udgjorde en risikofaktor i højeste kategori, og at 'manglende lys på pladsen' (s. 23) kunne 'medvirke at gæster ... ikke kan orientere sig ... og vil i værste fald kunne medvirke at gæster kommer til skade og/eller falder ud over en kant' ligeledes 'tænkeligt' vurderedes at kunne få omfang af 'enkelt dødsfald'.

Tilbage står dog uanset, at afdødes opførsel ikke afveg fra det, man forventede af gæster ved det pågældende arrangement.

Af denne årsag – samt det faktum, at indklagede selskabs konklusion vedrørende 'grov uagtsomhed' som gennemgået ovenfor beror på en opfattelse af ulykkesstedets konstruktion, som på afgørende punkter er ukorrekt – fastholder jeg min klage."

Klageren har til sit brev bl.a. vedlagt et luftfoto med farvemarkeringer og andre fotos fra ulykkesstedet, herunder pressefotos fra koncertdagen, hvor der ses koncertgæster rundtomkring på fortets indretninger.

Selskabets advokat har i brev af 23/12 2016 til nævnet bl.a. bemærket:

> "På vegne indklagede fastholder jeg, hvad jeg har anført i brev af 4. november 2016.
>
> Supplerende skal jeg til yderligere støtte for den nedlagte påstand henlede opmærksomheden på, at afdøde var bekendt med adgangsvejen til og fra betonfordybningen. Ikke desto mindre bevægede afdøde sig i mørke og med en alkoholpromille på 2,19 ud på andre arealer, da han forlod betonfordybningen.
>
> Derudover henviser til Ankenævnets kendelse af 30. september 2015 i sag nr. 87564 og kendelse af 8. marts 1999 i sag nr. 48483, som på flere punkter er sammenlignelige med denne sag, og hvori klagerne ikke blev taget til følge grundet klagernes uforsvarlige færden på eller ulykkesstedet. Det skal bemærkes, at der i de nævnte sager ikke forelå nærmere oplysninger om eller dokumentation for graden af klagernes alkoholpåvirkning. I denne sag havde afdøde som nævnt en alkoholpromille på 2,19."

I brev af 16/1 2017 fra klageren til nævnet hedder det bl.a.:

> "Som jeg i mit seneste brev af 29.11.2016 i detaljer redegjorde for, går 'adgangsvejen' til og fra den omtalte betonfordybning via det flade areal øverst på søfortet. I daværende brevs bilag … er dette område markeret med rødt. Jeg ønsker at fremhæve, at der med 'adgangsvej' ikke henvises til nogen konkret sti eller en på anden måde nærmere defineret eller fysisk markeret vej, men blot det grundlæggende faktum, at det er muligt at tilgå betonfordybningen.
>
> Omkring ulykkestidspunktet var det så mørkt, at koncertgæster i betonfordybningen 'ikke kunne se hinandens ansigtsudtryk' (citat fra afhøringsrapport, politirapportens bilag 17). Den anelse lys, der var, kom fra fortets indvendige side, bl.a. området omkring scenen nede ved fortets havn. Denne smule genskin – måske sammenholdt med de synlige konturer af den fra denne vinkel modbelyste betonkasemat – har tilsyneladende for de forulykkede samt adskillige øvrige gæster været tilstrækkelig til, at det var muligt at finde vej fra betontrappen (pink markering i omtalte bilag) til betonfordybningen (turkis markering). Så langt, så godt.
>
> For at forlade betonfordybningen igen måtte man dog bevæge sig i en retning væk fra samtlige beskrevne (og ganske fjernt placerede) lyskilder, således at der efter alt at dømme hverken var indirekte lys fra havnen eller en modbelyst silhuet af kasemattens betondele at orientere sig ud fra. Den omtalte, rød-markerede flade består som tidligere beskrevet delvist af græs, der mod nord, nordøst, øst og sydøst – dvs. netop i retning væk fra enhver beskrevet direkte eller indirekte belysning – uden markeret afgrænsning pludselig skråner kraftigt. Desuden var der iflg. det eneste øjenvidne umiddelbart før ulykken faldet dug, således at 'græsset var superglat' (jf. video og tekst til flg. artikel: …), modsat lidt tidligere på aftenen, hvor fortmesteren på … havde konstateret, at det var tørt på 'taget' (se afhøringsrapport, politirapportens bilag 20).

Med dette ønsker jeg at illustrere, at det på ingen måde er givet, at det har været lige let at finde vej fra trappen til betonfordybningen og at finde (den korteste, mest direkte) vej tilbage igen.

På det nævnte oversigtskort i det omtalte bilag er det sted, hvorfra afdøde antages at være faldet, markeret med et sort kryds – på kanten af selvsamme ovennævnte røde areal.

Det er mit klare synspunkt, at det ikke er sagligt eller redeligt at påstå, at der kan skelnes entydigt mellem 'adgangsvejen' og 'andre arealer' – ej heller at slutte, at afdøde i situationen selv havde mulighed for at skelne (i mørke mv.) og dermed i grov uagtsomhed forsætligt fravalgte 'adgangsvejen' til fordel for disse såkaldte 'andre arealer'. Da hele området måler få meter på hver led og er uden markeringer, må definitionen af 'andre arealer' med andre ord være indklagede selskabs egen."

Et uddrag af sagens bilag gengives i det følgende.

Af politiets kriminaltekniske erklæring vedrørende uheldsstedet fremgår bl.a.:

"6.0 Gerningsstedsbeskrivelse
Uheldsstedet er et område på …fortet, nærmere betegnet den sydlige del af en såkaldt kasemat. Der er via trapper uhindret adgang til kasematens tag (foto 9-13).

Kasematens top består af en blanding af græstæppe og betonunderlag. Langs havsiden er der en umarkeret kant mod en græs- og cementskrænt med en kraftig hældning på 40 grader. Denne skrænt er ikke afspærret af hegn eller lignende. Langs kanten er der med meters mellemrum opsat skilte, der advarer mod at gå for tæt på kanten (foto 16). Skiltene er under 30 cm i højden. Under skrænten er der en smal stenbelagt sti, der følger kasematens bygning (foto 21). På havsiden af stien er der atter en cement skrænt, hvor der målt en hældning på 30 grader. Denne skrænt munder ud ca. 4 meter over havets overflade, hvor der i vandkanten er placeret en bred stensætning (foto 6, 7 og 22).

Der er placeret rækværk på kasematens top mod syd, hvor kasematen ender og derfor frembyder et lodret fald på flere meter (foto 17 og 18). Endvidere er der på stien langs kasematen placeret et rækværk mod vandsiden (foto 21 og 22).

Der henvises til tværsnitsskitse over kasematen udfærdiget af undertegnede. Der henvises i øvrigt til vedlagte kortmateriale.

7.0 Gerningsstedsundersøgelse
…
Undersøgelsen
Trapperne til plateauet ud til havnebassinet var under renovering. Der var derfor opsat midlertidige trapper (foto 9-11). Udover de beskrevne trapper, der fører til kasematens tag, fandtes yderligere en adgangsvej syd for trapperne på det næsteøverste plateau, hvor sliddet på en græsplæne fremstod som en naturlig trappe og en naturlig vej til kasematens top (foto 14 og 15).

Ved undersøgelsen af kasematens top blev der ikke fundet glidemærker, faldmærker eller andet, der kunne påvise om og/eller hvordan de to personer var endt på stenene i vandkanten. Græstæppet på skrænten fremstod hverken med langt græs eller med nyklippet

græs, ligesom der ikke sås store huller i jordlaget. Betonhældningen, der blev opmålt til 1,56 meter i bredden, fremstod uden større skader og med spredte vækster af alger (foto 18 og 19). Hældningen på skrænten mod vandet fremstod åbenlyst som en flade med så stor en hældning, at det ville være umuligt ikke at glide eller falde på den.

Rækværket på kasematens top opmåltes til 94 cm i højden og rækværket langs stien rundt om kasematen var 86 cm højt. Begge fremstod malede og i forholdsvis god stand, om end begge rækværk sås anløbne af rust. På stien under rækværket ved stien sås et stykke afbrækket rustent metal fra rækværket. Det var ikke muligt at udfinde det sted på rækværket, hvor det var brækket af. Der sås ikke friske skader, blod eller lignende på rækværket. Dog var der på rundingen af rækværket et lidt større område med malingsafskalning (foto 23)."

Af supplerende erklæring til obduktion fremgår bl.a.:

"Retskemisk undersøgelse:

…

Af erklæringen fremgår, at der ved de retskemiske undersøger ikke er påvist almindeligt forekommende narkotika, smertestillende midler, psykofarmaka eller sovemedicin.

…

Endelig fremgår, at der ved alkoholbestemmelse i blod og øjenvæske påvistes en koncentration på 2,19 promille i blodet og 2,40 promille i øjenvæsken."

Af politirapporten fremgår bl.a.:

"Afhøring af vidne …

Afhørte forklarede, at han er fotograf og var til stede til festen for at tage billeder. Han havde stået og taget billeder fra den østlige vold. Han havde taget billeder i vestlig retning mod scenen.

Han var på et tidspunkt blevet opmærksom på en person, som gled ned ad volden til venstre for ham. Personen forsvandt derefter fra afhørtes synsfelt. Afhørte alarmerede vagterne på stedet og de fandt nedenfor det sted, hvor afhørte havde set personen glide, to personer i vandet. Denne ene person var sad op og råbte.

Forespurgt om der stod personen på volden over hvor personen formentlig var gledet fra, forklarede afhørte at det gjorde der ikke. Men der stod 2-3 personer i en fordybning ved siden af stedet. Men de havde umiddelbart ikke set noget, idet de ikke havde reageret.

…

Genafhøring

…

Afhørte forklarede, at han kom gående i retning mod det sydligste gelænder, da han ville tage et billede af koncerterne oppe fra.

Da afhørte kom gående, så afhørte én person, som gik stagrende/fumlende ca. 10 meter fra foran afhørte. Personen gik med ryggen til afhørte og gik med retning mod det sydligste rækværk. Personen virkede beruset ud fra personens bevægelser. Afhørte opfattede det som om, personen af en eller anden grund, ville forbi rækværket.

Pludselig gled personen ned langs den skrå beton yderst ved rækværket, direkte i retning mod havet. Afhørte så personen kure ned på det højre ben sidelæns med det venstre ben

løftet. Afhørte hørte ikke noget råben eller så paniske fakter fra personen. Afhørte uddybede med, at personen virkede ikke panisk i sine bevægelser, som om han ville gribe fast i noget. Personen gled ligesom ned i en 'rolig' bevægelse og forsvandt ud af syne.

Afhørte forklarede, at det virkede som et direkte falduheld. Det virkede ikke som et bevidst spring fra personen, idet der ikke var afsæt eller lignende som indikerede et spring.

Adspurgt forklarede afhørte, at han kun så én person på stedet. Afhørte havde ikke lagt mærke til personen før han så ham foran for sig i en afstand af ca. 10 meter. Ligesom afhørte ikke havde set andre på stedet. Afhørte havde ikke hørt noget mistænkeligt før uheldet, der var dog meget høj musik på stedet som gjorde det svært at høre.

Afhørte beskrev personen som gled:
…
Afhørte kunne ikke afvise, at han gav signalement ud fra, at han så afdøde og tilskadekomne efterfølgende.

Afhørte tilføjede, at han kun så personen i 1-2 sekunder fra da afhørte opdagede ham til personen gled og faldt ned.

Afhørte oplyste, at der ved faldstedet var der en fordybning i betonen. Her stod en person i en afstand ca. 3 meter fra faldstedet og snakkede i telefon, han havde ryggen til faldstedet og så i retning mod koncerten. Yderligere få meter foran denne person stod 2-3 personer ved et rækværk ligeledes med ryggen til faldstedet og så ligeledes i retning mod koncerten."

"Afhøring af [forsikringstagerens kammerat (den anden tilskadekomne)] 8/9 2013
…
Afhørte forklarede, at han fandt hele situationen uvirkelig. … havde nogle timer forinden afhøringen fortalt ham, at hans gode kammerat … var afgået ved døden. Han havde smerter i hele sin venstre side fra benet, ribbenene samt ryg og skulder. Han mente ligeledes, at han muligvis havde slået hovedet, idet han havde svært ved at huske meget af hændelsesforløbet. Han havde af behandlingspersonalet på stedet fået oplyst, at han havde en alkoholpromille på 2, at han havde brækket ribbenene fra 3. til 8. samt haft blod i den ene lunge.

Han huskede ikke, at han var mere fuld end, hvad han havde prøvet før og følte derfor, at han havde kontrol over sine handlinger.

Afhørte forklarede, at han var taget til … arrangement sammen med nu afdøde. De havde købt billet og aftalt at mødes kl. 1130, hvorefter de havde drukket en del øl og Fernet Branca inden selve arrangementet. På billetten var der anført, at deltagere af sikkerhedsmæssige hensyn skulle holde afstand til skrænterne.

Afhørte havde i løbet af aftenen, og havde derudover kun indtaget øl og Fernet Branca i større mængder. Nu afdøde havde kun indtaget alkohol af samme slags som afhørte på dagen.

Afhørte huskede, at han gik sammen med nu afdøde på [fort]. De havde hørt … og … koncerter og bevæget sig frit rundt på voldene, ligesom de flere gange havde tisset på

voldene og ved skrænterne. De var begge klar over, at der var langt ned. De havde i løbet af hele dagen begge drukket hovedsageligt øl og Fernet Branca.

Han havde et sløret billede i sit hoved af, at han står på ved en skrænt og kikker ned. Det er et brat fald med noget sand i bunden. Han kunne fornemme, at han skulle tisse og spurgte ind til om han blev fundet med åbne bukser eller gylp.

Det næste han huskede var, at han vågnede i vandet, sad i skrædderstilling og ikke kunne bevæge sig. Han råbte derfor på hjælp. Han følte at han havde siddet alene i flere timer, men var meget usikker på sin egen tidsfornemmelse.

Han havde på intet tidspunkt lagt mærke til nu afdøde i forbindelse med ulykken. Han huskede ikke om de havde været sammen lige inden, om de havde villet tisse og var faldet i, om han havde set ham i vandet, om de var gledet, om de havde sloges for sjov, havde siddet på kanten, eller hvordan han og afdøde var havnet i vandet.

Det første minde han havde, efter at have siddet i vandet var at han vågnede i en stue på …hospitalet omgivet af pårørende.

Adspurgt, om han kunne huske om de havde fået en advarsel eller henstilling fra vagtpersonalet om ikke at færdes så tæt på voldenes skrænt, forklarede han, at han havde set nogle officials i en vest, men kunne ikke erindre, at de på noget tidspunkt havde talt med nogen af dem.

Han havde svært ved at forstå og sammenstykke hændelsesforløbet, og spurgte flere gange om der havde været et jordskred."

"Afhøring af [forsikringstagerens kammerat (den anden tilskadekomne)] 12/9 2013

…

De ankom til [fort] kl. ca. 1700 med båd fra …

…

Afhørte huskede, at han havde bevæget sig rundt på voldene i løbet af dagen, de havde blandt andet siddet og hørt musik på græsset mellem de to scener. Ligesom de havde kravlet rundt på skråningen ved voldene. Afhørte huskede ikke disse episoder som farlige eller at det var dumdristigt den måde de havde færdes omkring voldene.

Afhørte oplyste yderligere, at de fra starten var blevet enige om, at de ikke gad stå i kø ved de opstillede toiletter, men ville benytte græsset ved voldene i stedet. Afhørte havde været ude og urinere op til flere gange i løbet af dagen/aftenen.

Adspurgt huskede afhørte ikke, om han havde været oppe ved faldstedet før uheldstidspunktet, hvorfor afhørte ikke kunne be- eller afkræfte hvorvidt han havde været på faldstedet i dagslys.

Afhørte huskede intet om selve uheldet.

Adspurgt huskede afhørte intet om, hvad der var sket før uheldet, Ligesom afhørte ikke huskede noget omkring selve uheldet. Afhørte huskede blot, at han sad i vandet på stenene, da der kom både. Afhørte havde ingen anelse om at afdøde også var faldet og lå bagved ham.

…

Afhørte blev foreholdt, at han tidligere havde nævnt at han huskede han gled. Afhørte forklarede, han ikke huskede dette, men måtte have udtalt dette, da det måtte være åbenbart, at det var det, der var sket.

Afhørte blev forevist billeder fra uheldsstedet og foreholdt vidneforklaring
Afhørte huskede ikke om de havde været oppe ved uheldsstedet, men han kunne ikke be- eller afkræfte det. Det så ikke bekendt ud for afhørte. Afhørte fastholdt sin forklaring, at han ikke huskede nogen omstændigheder omkring uheldet.

Afhørte huskede ikke, at have snakket med nogen vagter i løbet af dagen, men afhørte havde fået at vide af sin bror …, at der havde været vagter henne og sige at de skulle gå længere væk fra skrænten."

"Afhøring af [bror til forsikringstagerens tilskadekomne kammerat]
…
Afhørte, [ven til afhørte], [den tilskadekomne/afhørtes bror] og [forsikringstageren] var sammen det meste af eftermiddagen/aftenen. Nogle gange splittede de dog op, hvis nogle skulle på toilettet eller op i baren, eller hvis de skulle se forskellige koncerter.

De var alle fire oppe på voldene oven på den store bygning, der lå bagerst på øen. De var deroppe i dagslys, og så de stejle skrænter ned mod vandet. Afhørte havde selv tænkt, at det var et farligt sted at holde koncert med alle de stejle skrænter. Afhørte havde desuden undret sig over, at der ikke var afskærmning ved et fyrtårn der lå ret højt placeret.

På et tidspunkt, hvor det var blevet mørkt, sad de på en skrænt, der var lige over den lille scene, der blev kaldt ... En sikkerhedsvagt gjorde dem her opmærksom på, at de sad for tæt på kanten af skrænten. Den skrænt de sad på var lige over scenen.

Afhørte kunne endvidere huske, at [forsikringstageren] på et tidspunkt talte med en af vagterne – afhørte vidste ikke om hvad. Det kunne sagtes bare være, at [forsikringstageren] havde spurgt om noget, da han var en der talte med alle.

Afhørte kunne ikke rigtig huske, hvordan sikkerhedspersonalet var placeret. Det var afhørtes opfattelse, at de cirkulerede lidt rundt, således at de fulgte folkemængderne. Der havde dog været sikkerhedspersonale oppe på skrænterne, men afhørte var ikke sikker på, at de var der hver gang afhørte og de andre var deroppe.

De havde også alle fire været oppe på voldene efter solen gik ned. Afhørte kunne dog ikke huske, om de også havde været på området helt nede ved flagstangen/ved selve uheldsstedet. Det var han ikke helt sikker på, men muligvis havde de været der både i mørke og i dagslys.

Efter kl. 2100 sad de alle fire i en beton-fordybning oven på den store bygning bagerst på øen. De sad over til højre på bygningen (set nede fra scenen).

Afhørte var ret sikker på, at de sad på det højeste punkt. Han kunne ikke huske om der var en flagstang. Afhørte kunne dog huske, at der var en beton-fordybning, der hvor de sad. De sad alle 4 på betonen og kunne se ned på scenen i vandet. Afhørte kunne ikke huske, at der var andre personer ved betonfordybningen.
…

[Forsikringstageren og hans kammerat] var begge rimelig påvirkede af alkohol, men det var ikke sådan, at de ikke kunne stå på benene eller lignende. Afhørte mente, at de hver især havde drukket cirka 7 almindelige pilsnere inden ankomsten til fortet, ligesom de havde drukket cirka 6-7 fadøl på fortet. De havde endvidere delt en halv flaske Fernet Branca.

På et tidspunkt var [forsikringstageren og hans kammerat] lidt væk. Afhørte kunne ikke huske hvorfor, men [ven] sagde senere, at han havde set, at [forsikringstageren og hans kammerat] var gået op af betonfordybningen – angiveligt op mod græsvolden ud mod [vandet]. Afhørte og [ven] havde fokus mod scenen, hvorfor han ikke havde set efter [forsikringstageren og hans kammerat]. Der var høj musik, så han havde heller ikke hørt dem.

Cirka 5-10 minutter efter var [forsikringstageren og hans kammerat] var gået væk rejste afhørte sig op. Han kunne ikke huske hvorfor. Afhørte gik nu op på den græsplæne ud mod [vandet]. Afhørte var ret sikker på, at det var på det højeste sted på bygningen.

På græsplænen, lige ved siden af beton-fordybningen, stod der en ung fyr. Fyren sagde til afhørte, at en person var faldet ned."

Afhøring af [ven til bror til forsikringstagerens tilskadekomne kammerat]

…

[Bror til forsikringstagerens tilskadekomne kammerat] ankom til … sammen med [forsikringstageren og hans kammerat], som afhørte aldrig havde mødt før. [De tre] var kl. 1600 temmelig påvirkede af alkohol. De tre havde forinden spist brunch, hvor de havde drukket en del fernet branca og øl. Afhørte vidste ikke hvor meget. Afhørte selv var ædru på dette tidspunkt.

…

På et tidspunkt var de på en skrænt. Det var blevet mørkt – klokken var cirka 2000 eller 2100. Det var et andet sted på øen, end der hvor ulykken senere skete. Her sad afhørte og [bror til forsikringstagerens kammerat] på en skrænt lige over en scene – der var cirka 3-4 meter ned til scenen. [Forsikringstageren og hans kammerat] stod ved siden af helt tæt på kanten/skrænten. Det var bandet … der spillede.

Et par vagter – iført sikkerhedsveste – kom over til [forsikringstageren og hans kammerat]. Vagterne sagde til [forsikringstageren og hans kammerat], at de skulle passe på skrænten. Vagterne anmodede dem om at sætte sig ned. Vagterne kom over 2 gange for at sige dette, hvorefter [forsikringstageren og hans kammerat] satte sig ned.

Kort tid efter forlod [forsikringstageren og hans kammerat] stedet. De havde givet udtryk for, at koncerten var for kedelig. Afhørte vidste ikke, hvor de efterfølgende gik hen.

En times tid senere sad afhørte og [bror til forsikringstagerens kammerat] oven på en bygning, der lå ved den anden scene, der lå ude i vandet. De sad på det højeste punkt på bygningen/øen – til højre på bygningen set nede fra scenen – i den side, der vendte ud mod scenen. De sad i en lille beton-fordybning, hvorfra de kunne se ned mod scenen i vandet. Der var et lille rækværk, således at man ikke umiddelbart kunne falde ud fra bygningen i retning ned mod havnen.

Afhørte oplyste dog, at der ikke var opstillet nogle former for ekstra hegn, skilte, lys eller andet, der kunne forhindre evt. ulykker. Der var dog lidt lys længere nede på bygningen –

i en fordybning hvor der var en bar – ligesom der var noget scenelys, der kastede lidt lys ovenpå bygningen. Det var dog så mørkt, at man ikke kunne se hinandens ansigtsudtryk.

De havde dog alle fire tidligere været heroppe på bygningen/volden i dagslys, hvor der stod nogle vagter med veste på. Disse vagter havde blot påset, at folk ikke gjorde noget dumdristigt. De havde ikke sagt noget til afhørte eller de tre andre. Det var også tydeligt, at det var farligt at bevæge sig tæt på kanterne, da der var langt ned på begge sider af bygningen.

Da der var oppe på bygningen, da … koncert startede, var der ikke umiddelbart nogle vagter oppe på volden oven på bygningen. Afhørte var dog ikke helt sikker.

Afhørte og [bror til tilskadekommen] mødte her tilfældigt [forsikringstageren og hans kammerat] igen. De sad alle fire cirka 10-15 minutter i betonfordybningen og så ned på … koncerten. Cirka 10-15 minutter efter koncerten var startet, rejste [forsikringstageren og hans kammerat] sig og gik væk. Afhørte havde fokus på koncerten, hvorfor han ikke vidste, hvor de gik hen. Afhørte mente, at [forsikringstageren og hans kammerat] havde sagt, at koncerten var for kedelig.

Afhørte var på dette tidspunkt noget påvirket af alkohol. Han havde drukket cirka 8 fadøl samt en enkelt shot (fernet branca), imens han var på … Fortet. [De andre tre] – der allerede ved ankomst til øen var fulde – havde drukket tilsvarende mængder som afhørte under opholdet på fortet, hvorfor de nu var meget fulde. [Forsikringstageren og hans kammerat] havde begge balancebesvær, hvorfor de vaklede noget rundt. Afhørte mente, at [forsikringstageren og hans kammerat] var nogle af de mest fulde på øen.

Afhørte og [bror til tilskadekommen] forblev i betonfordybningen. Afhørte mente, at der måske var cirka 5 øvrige personer oppe ved betonfordybningen. Afhørte kendte dog ikke disse personer. Der var ikke umiddelbart nogle vagter til stede."

"Afhøring af [frivillig-1 ved koncerten] 8/9 2016

…

Afhørte forklarede, at han var på arbejde som frivillig til … arrangement på … fortet. Afhørtes opgave var, at stå på voldene rundt om fortet, og passe på at folk ikke kom for tæt på kanterne.

Forespurgt oplyste afhørte, at han havde fået at vide, at gæsterne gerne måtte færdes på græsset på voldene ved kanterne. Hans opgave var alene, at advare folk om faren ved at færdes på voldene.

Afhørte forklarede, at han havde haft kontakt til nu afdøde og tilskadekomne flere gange i løbet af aftenen. Nu afdøde og tilskadekomne havde flere gange befundet sig meget tæt på kanten på volden. Afhørte havde en enkelt gang trukket en af dem væk fra kanten og bedt dem passe på hvortil de havde svaret 'Hold kæft og slap af?'.

Afhørte havde tilkaldt vagterne, der havde givet det to personer en advarsel.

Forespurgt oplyste afhørte, at han var 100 % sikker på, at det var nu afdøde og tilskadekomne, han havde haft fat i tidligere på aftenen."

"Afhøring af [frivillig-1 ved koncerten] 12/9 2016

…

Afhørte cirkulerede hele eftermiddagen og aftenen rundt på fortet. På et tidspunkt i løbet af eftermiddagen eller først på aftenen stod afhørte ved scenen, der var på volden lige til højre for indsejlingen. Oppe på volden bemærkede afhørte en flok på cirka 4-5 personer, der alle virkede temmelig påvirkede af alkohol. To fra flokken opførte sig noget dumdristigt, idet de bl.a. gik meget tæt på kanten af skrænten. De to var meget fulde, og havde bl.a. balancebesvær. De sagde noget grimt til afhørte, da han bad dem trække lidt væk fra kanten. Hvis de var faldet ned ad skrænten var de faldet ned på scenen, der var lige nedenfor skrænten.

Senere på aftenen – måske cirka 2 timer efter irettesættelse af de to – fik afhørte oplyst, at der var sket en ulykke et andet sted på fortet. Det var angiveligt sket oven på kasematbygningen. Afhørte gik over mod kasematbygningen, hvor han så to personer, der stod og talte med … personale. Afhørte hørte, at de snakkede om, at deres kammerater var væk.

Afhørte var helt sikker på, at de to personer – der oplyste deres kammerater var væk – var en del af den flok på cirka 4-5 personer, som han havde instrueret i at holde sig lidt væk fra kanten et andet sted på fortet. Afhørte var derfor overbevist om, at de to der var forsvundet var de to, som han tidligere havde bedt om at holde sig fra kanten."

"Afhøring af [frivillig-2 ved koncerten]

…

Adspurgt fortalte Afhørte, at de ikke havde stået på voldene i løbet af dagen. Ej heller på faldstedet. Afhørte havde ikke fået at vide, at han skulle vejlede gæster om ikke, at komme for tæt på kanten ved voldene eller skulle vejlede gæster om andre ting. Det var afhørtes opfattelse, at han kun skulle observere og ikke vejlede.

På uheldstidspunktet stod afhørte sammen med [frivillig-3] på en post ved cementplateauet oppe ved stilladstrappen. Her skulle afhørte og [frivillig-3] observere mod, at folk ikke kravlede på rækværket.

På et tidspunkt under … koncerten, kom der pludselig en, for afhørte, ukendt mand løbende hen til dem og sagde, at han mente, at han havde set en person falde ned oppe fra kasematbygningen (faldstedet).

[Frivillig-3], manden og afhørte løb direkte op til faldstedet og kiggede efter tilskadekomne. De kunne ikke se noget fra faldstedet. Manden var usikker på, om han havde set nogen falde."

"Afhøring af [fortmester]

…

Afhørte oplyste, at forholdene omkring uheldsstedet - tæt på flagstangen oven på sydenden af kasemat-bygningen – sås uændrede fra uheldstidspunktet og frem til politiets undersøgelser d. 10. september 2013. Der havde ikke været opsat nogle former for afspærring eller lignende ved kanten af skrænten (taget af kasematbygningen) i forbindelse med arrangementet.

…

Da afhørte var oppe for at tage flaget ned kl. 1955 stod der en vagt placeret næsten lige ved siden af flagstangen. Der sås yderligere to vagter oven for trappen, hvor man kommer

op på øverste niveau på kasematbygningens sydlige ende. Der sås ingen festdeltagere på øverste niveau af kasematbygningen på dette tidspunkt.

Kl. 1955 var det tørt, hvorfor afhørte var temmelig sikker på, at græsset på taget (uheldsstedet) har været tørt. Det blæste cirka 7-8 s/m fra sydøstlig retning.
…
Afhørte oplyste, at der i forbindelse med arrangementet ikke var opsat lys eller ekstra skilte på volden omkring uheldsstedet. Der var således kun de små skilte, der stod i græshøjde ved kanten af voldene, som normalt var på stedet. Der havde været snak om at opsætte fakler langs volden, men grundet brandfaren var dette ikke blevet gjort.

Der havde dog været opsat noget scenebelysning (lyskanoner) i begge ender af kasematbygningen. Lyskanonerne lyste primært ned mod havnen/scenen. Dette lys havde dog ligeledes delvist oplyst skrænterne – herunder området omkring uheldsstedet."

"Afhøring af [supervisor i sikkerhedsfirma]
…
[Sikkerhedschef] havde briefet hende om, at der skulle være 4 frivillige på selve kasematbygningen. En frivillig for hver ende af det mellemste niveau af kasematbygningen ved en midlertidig trappe. Disse frivillige skulle påse, at folk ikke tog ophold på selve trappen.

Der skulle desuden stå en frivillig ved hver af de to trapper op til selve volden over kasematbygningen. Disse frivillige skulle holde øje med folkemængderne på voldene ned mod vandet, og mane til forsigtighed, såfremt gæster kom for tæt på kanten. De frivillige skulle ikke stå stationært for enden af trappen, men de skulle gå rundt i området. De måtte også godt gå ned ad trappen og stå på mellemniveauet, såfremt der ikke var ret mange mennesker forsamlet på voldene.

Der var fri adgang for gæsterne til volden ovenpå kasematbygningen. Der var ikke opsat ekstra skilte, lys eller hegn oven på volden over kasematbygningen."

Af sikkerhedsfirmaets risikovurdering, udarbejdet før arrangementet, fremgår bl.a.:

"Der forventes 1.800 personer på fortet den dag. Disse er fordelt på 1.200 gæster. 200 VIP gæster, samt crew og artister.
…
Risikovurderingens konklusion
Normalt ville en event med denne publikumsprofil og type artister ikke lægge op til den store risici. Antallet af gæster er begrænset og det er derfor en mindre event, som normalt ikke ville udfordre sikkerheden særligt.

Der er dog udfordringer forbundet med at lave arrangementet på et fort ude i vandet, hvilket hæver risikoprofilen noget.

De største udfordringer som er kortlagt er følgende:

- Risiko for faldskader grundet terrænet.
- Risiko for faldskader grundet høje kanter til fortet.
- Risiko for forværrelse af skader grundet forlænget transporttid for myndighederne.
- Risiko for skader på det historiske fort.

…

16. 89806

Ingress: Fald ud over kanten på fortet

Risikovurdering
Hvilken situation vurderes?
Fortet har en kant til stier og skranter. Disse kanter er op mod 3 meter i frit fald før man rammer enten vand eller sten. Når gæster færdes på stierne og især ved passagen til eller fra toiletområder / kasematbygningen er der en indsnævring i pladsen, som kan medføre at gæster falder ud over kanten.

Hvordan vurderes sandsynligheden?
[Før implementering: Faktor 4 – tænkeligt. Efter implementering: Faktor 3 – måske]

Hvordan vurderes omfanget?
[Før og efter implementering: Faktor 10 – svær, enkelt dødsfald]

Beskriv hvordan omfanget kan give sig til kende:
En gæst falder ned og rammer ryg eller hoved mod sten eller evt. Drukner

Hvordan vurderes risikofaktoren?
[Før implementering: Faktor 40 – meget høj. Efter implementering: Faktor 30 – meget høj]

Hvilke tiltag skal der gøres, og hvordan forventes de at forbedre risikofaktoren?
Der skabes naturlig afstand til kanter ved opsætning af planter, fakler eller lignende. Der stilles personale, som fører opsyn og/eller assisterer gæster med behov. Der er klargjort til evt opdeling af stien langs kanten til ensretning for at undgå skubben (forventes dog ikke nødvendig). Der er personale for enden af stien rundt om fortet for at sikre at der ikke er for mange mennesker på stien. Der er medicinsk beredskab til stede hvis det skulle ske. Der er redningskranse til stede.

Dette bliver hovedfokus for alt personale, så der virkelig laves en indsats over hele fortet for at undgå dette.

Der er vurderet om der skal opsættes hegn, men det vurderes at dette vil tage for meget af den plads man skal bruge til at færdes på. Ligeledes forventes der ikke stort pres mellem gæsterne i passagerne. De steder på fortet hvor der generelt vurderes udfordringer lukkes der af for offentlig adgang, men dette kan ikke gøres ved stien langs fortet, da det er eneste færdselsåre for gæster."

Det fremgår af policen af 20/2 2013, at forsikringen indeholder en dødsfaldsdækning med en dødsfaldssum på 500.000 kr.

Forsikringsbetingelserne indeholder følgende bestemmelse:

"§ 3 - Hvad dækker forsikringen ikke
…
§ 3.6 Personskade, som følge af udvist eller fremkaldt grov uagtsomhed, forsæt, selvmordsforsøg, under påvirkning af selvforskyldt indtagelse af alkohol, narkotika og rusmidler eller andre giftstoffer. (…)"

17. 89806

Nævnet har fået forelagt al foreliggende korrespondance fra parterne i sin fulde længde samt øvrige bilag fra sagen.

Nævnet udtaler:

Nu afdøde forsikringstager deltog den 7/9 2013 i et koncertarrangement på et søfort. Lidt efter kl. 21.30 faldt han og en kammerat ned fra en skrænt ved toppen af en kasematbygning, hvorved forsikringstageren afgik ved døden, mens kammeraten overlevede.

Det fremgår af retskemisk undersøgelsesrapport, at der ved alkoholbestemmelse i forsikringstagerens blod efter ulykken påvistes en koncentration på 2,19 promille. Af vidneforklaringerne fremgår, at forsikringstageren og hans kammerat løbende gennem dagen havde drukket alkohol sammen, siden de var mødtes til brunch ca. kl. 11.30. De ankom til koncertarrangementet ca. kl. 17, hvorefter de fortsat drak alkohol.

Selskabet har afvist at udbetale forsikringens dødsfaldssum med henvisning til punkt 3.6 i forsikringsbetingelserne, hvorefter forsikringen blandt andet ikke dækker personskade som følge af udvist eller fremkaldt grov uagtsomhed eller som følge af selvforskyldt indtagelse af alkohol.

Kasemattens top består af et betonunderlag omgivet udadtil af et græsareal mod havsiden og voldene. Langs havsiden af græsarealet er der en umarkeret kant mod en græs- og cementskrænt med en kraftig hældning på 40 grader. Denne skrænt er ikke afspærret af hegn, men langs kanten er der med meters mellemrum opsat skilte, der advarer mod at gå for tæt på kanten. Skiltene er under 30 cm i højden. Der er en fordybning i betonen i kasemattens top med rækværk indadtil til fortets midte og havn, idet der her er lodret fald fra bygningen. Kasemattens top nås ad en betontrappe, og for at komme fra trappen til betonfordybningen (eller omvendt) skal et stykke af beton- og græsområdet passeres.

Det fremgår af politiets afhøringer, at forsikringstageren og hans kammerat på et tidspunkt kort før ulykken befandt sig i betonfordybningen på kasemattens top, mens en koncert var i gang. De steg op på betonkanten og græstæppet og faldt efterfølgende ned over græsskråningen og videre ned på en stensætning i vandkanten.

Et vidne har forklaret, at han har set én person glide ned over græsskråningen, og at det virkede som en faldulykke. Forsikringstagerens kammerat, der overlevede faldulykken, har forklaret, at han ikke kan huske noget om selve uheldet.

Det fremgår videre af bl.a. politirapporten, sikkerhedsfirmaets risikovurderingsrapport og pressefotos fra arrangementet, at kasematternes top var åben for koncertgæsterne i forbindelse med arrangementet. På fotos ses koncertgæster stå ved rækværket mod fortets indre, hvorfra man kan se ned på koncertscenen i havnen. Af vidneforklaringerne fremgår, at der på ulykkestidspunktet befandt sig koncertgæster i betonfordybningen med ryggen til ulykkesstedet.

Nævnets flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder flertallet, at det som overvejende sandsynligt må lægges til grund, at hovedårsagen til forsikringstagerens faldulykke er hans selvforskyldte beruselse.

Flertallet har bl.a. lagt vægt på, at der efter ulykken blev målt en betydelig alkoholkoncentration på 2,19 promille i forsikringstagerens blod. Der er derfor efter nævnets opfattelse en umiddelbar formodning for, at forsikringstagerens fald den pågældende aften hovedsageligt skyldes hans alkoholpåvirkede tilstand.

Flertallet har også lagt vægt på, at der ikke konkret er sandsynliggjort andre mulige skadeårsager, som giver nævnet grundlag for at afkræfte denne formodning.

Flertallet har desuden lagt vægt på, at forsikringstageren har udvist en betydelig uforsigtighed ved at bevæge sig fra betonfordybningen ud til skrænten ved kanten af kasemattens top, hvilket ikke er nødvendigt for at komme til trappen, der fører ned. Forsikrings-

tageren har således udsat sig for unødvendig fare, som efter omstændighederne må tilskrives kådhed i forbindelse med beruselsen.

Flertallet kan herefter ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning.

Det, som klageren i øvrigt har anført, findes ikke at kunne føre til andet resultat.

Flertallet bemærker afslutningsvis, at det ikke binder det indklagede selskab, at et andet forsikringsselskab har ydet forsikringsdækning i anledning af forsikringstagerens kammerats tilskadekomst ved ulykken.

Nævnets mindretal udtaler:
Mindretallet finder, at selskabet ikke har bevist, at nu afdøde forsikringstager har fremkaldt ulykken den 7/9 2013 ved grov uagtsomhed.

Mindretallet finder, at det ikke i sig selv kan anses for groft uagtsomt, at forsikringstageren færdedes på kasemattens top. Kasemattens top var uafspærret under arrangementet og derfor almindeligt besøgt af koncertgæsterne, og forsikringstageren har ikke skullet forcere hegn eller andre opsatte forhindringer for at nå det sted, hvorfra det antages, at han faldt ned over skråningen. Terrænet på fortet blev forud for koncertarrangementet risikovurderet af et professionelt sikkerhedsfirma, som fandt det forsvarligt ikke at afspærre de pågældende områder på kasematternes top i forbindelse med koncerten, uanset at må have stået sikkerhedsfirmaet klart, at nogle koncertgæster formentlig ville blive alkoholpåvirkede under arrangementet, idet der blev solgt alkohol. Mindretallet finder det ikke bevist, at der for forsikringstageren var en sådan indlysende og umiddelbar fare for nedstyrtningsulykker alene ved at bevæge sig rundt på det for gæsterne åbne område på kasemattens top i alkoholpåvirket tilstand, at dette i sig selv kan anses for groft uagtsomt.

Mindretallet finder, at selskabet heller ikke har bevist, at forsikringstageren har udvist grov uagtsomhed ved sin konkrete adfærd i forbindelse med ulykkestilfældets indtræden. Det foreligger fortsat uafklaret efter politiets afhøringer, hvad der konkret fik forsik-

ringstageren og hans kammerat til at falde ned. Det er efter mindretallets opfattelse derfor ikke bevist, at forsikringstageren har udvist en sådan kådhed eller uforsigtighed, at det udgør grov uagtsomhed, idet ulykken lige så vel kan være udløst af hændelige hændelser såsom, at den ene eller begge er snublet eller gledet i græsset. Klageren har i den forbindelse anført, at vidnet, der så en person kure ned ad skråningen på sin højre side med venstre ben løftet, har udtalt i et presseinterview, at duggen var faldet, og græsset derfor nu var meget glat.

Mindretallet finder, at selskabet ikke har bevist, at forsikringstageren har fremkaldt ulykkestilfældet alene som følge af selvforskyldt beruselse. Det foreligger efter politiets afhøringer uafklaret, hvad der konkret fik forsikringstageren og hans kammerat til at falde ned på ca. det samme tidspunkt. Det må lægges til grund, at de to personer opholdt sig sammen på ulykkestidspunktet, og at de var omtrent lige berusede. Mindretallet finder, at selskabet ikke har bevist, at hovedårsagen til ulykkestilfældet er klagerens selvforskyldte beruselse.

Mindretallet finder herefter, at selskabet har været uberettiget til at afvise at udbetale forsikringssummen ved forsikringstagerens dødsfald med henvisning til undtagelsesbestemmelsen i punkt 3.6 i forsikringsbetingelserne om grov uagtsomhed eller selvforskyldt beruselse.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand